جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ
Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جوهلك
مؤسسى ديكران جوهلك
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسند، نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի ճատտեսինտէ, Նօ. 49

20 ՓԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՌԷՍՄԻ

Նոյմ. 28 թարիխլի քարարկեահը ումումիյէսի թէպլիղ օլընմըշտըր.

1.—Իրագ ճէպհէսինտէ.—*Կիւթիւլամարէտա տիւշմէնին իլէրի մէվզալարը՝ ղըթաաթըմըզըն չէտիտ թէարրուզլարը նէթիճէսինտէ զապթ խտիլմիշ վէ տիւշմէն մէվզաի ասլիսինէ սիւրիւլմիշ տիր. պու մուհարէպէտէ տիւշմէնէ 700տէն ֆազլա թէլէֆաթ վէրտիրիլմիշ տիր. պիլմուգապիլ զայիաթըմըզ չէհիտ վէ մէճրուհ 200տէն նօգսանտըր:*

2.—Գաֆգաս ճէպհէսինտէ.—*Միլօ-մանթըգասընտա իլէրու մէվզալարըմըզա տիւշմէնին հաճումը թէարրուզ 2 սաաթ տէվամ իթմիշ, տիւշմէնէ թէլէֆաթ վէրտիրիլէրէք թարտ խտիլմիշ տիր:*

3.—Չանագգալէ ճէպհէսինտէ.—*Անաֆարթալարտա թօբճը մուհարէպէսի պէրտէվամ իթմիշ տիր: Թօբճըլարըմըզըն էնտախըլըա Բէմիքլի լիմանընտա պիր տիւշմէն նագլիյէ կէմիսինէ 2 մէրմի վէ պիր ղըրհըյա 3 մէրմի իսապէթ իթտիրիլմիշ տիր: Արը Պուռնընտա չիտտէթլի պօմպա էնտախըթը իճրա խտիլմիշ վէ տիւշմէնին 3 գրուպաշօրըյէ պիր ղըրհը տաւպասը վէ գարա թօբլարը պիր սաաթ ֆասըլասըզ մէվզալարըմըզա աթէշ աչմըշլարսա տա, պիր նէֆէրիմիզին չէհատէթինտէն վէ ուֆագ պիր իքի սիւբէրիմիզին թախրիպինտէն պաշգա թէսիր եապամամըշ տըր: Թօբճըլարըմըզըն մուգապէլէսիյլէ պիր գրուպաշօրէ 2 մէրմի իսապէթ իթմիշ, գրուպաշօր ուզագլարա չէքիլմիշ վէ Գանլը Սըրթտա տիւշմէնին պօմպա մէվզալարը թախրիպ խտիլմիշ տիր: Սէտտիւլպահրտա 26-27 թըշր. սանի կիճէսի տիւշմէնին թօբբիլ վէ պօմպա էնտախըթը թօբճը աթէշլէրիմիզլէ մէն խտիլմիշ վէ պու թէէսիր իլէ պօմպա մէվզալարընտան պիր գաչը թախրիպ խտիլմիշ տիր: 27տէ տիւշմէն պիւթիւն մէվզալարըմըզա պօմպա վէ թօբճը էնտախըթը իճրա էյլէմիշ վէ թարաֆըմըզտան չիտտէթլէ մուգապէլէ օլընմըշ վէ սօլ ճէնահ գարշուսընտա պազը տիւշմէն պաթարիալարը իսքաթ խտիլմիշ տիր:* Մ.

Նոյմ. 29 թարիխլի քարարկեահը ումումիյէսի թէպլիղ օլընմըշտըր:

1.—Իրագ ճէպհէսինտէ.—*Կիւթիւլամարանըն չարգընտա տիւշմէնին րիւճաթ իսթիգամէթինտէ Շէյխ Սայիտ մէվգիը թարաֆըմըզտան իշղալ օլընմըշ տըր. Կիւթիւլամարատա թօբճը աթէշլէրիմիզլէ տիւշմէնին պիր գաչ տուպասը վէ պիր հարպ մօնիթէօրի պաթըրըլմըշ տըր.*

2.—Գաֆգաս ճէպհէսինտէ.—*Քէչի գօլլարըյլա իլէրի գարագօլլարը արասընտա էհէմմիյէթսիզ միւսատէմէլէրտէն պաշգա պիր հատիսէ օլմամըշ տըր:*

3.—Չանագգալէ ճէպհէսինտէ.—*Աչէ լիմանը չըմալընտա պիր մօնիթէօր իլէ պիր թօրբիտօ վէ Բէմիքլի լիմանընտա պիր գաչ ղըրհը պալօն թէրասսուտաթըյլա մէվզալարըմըզա վէ Տուրսուն քէօյիւնտէքի խասթախանէմիզէ աթէշ աչմըշ վէ պու թէէսիր իլէ խասթախանէտէ 7 նէֆէր չէհիտ վէ 1 նէֆէր մէճրուհ օլմուշ տըր: Արը Պուռնունտա սաղ ճէնահտա 27-28 թըշր. սանի կէճէսի պօմպա մուհարէպէսի օլմուշ վէ 28տէ թօբճըլարըմըզ Գանլը Սըրթտա տիւշմէն սիփէրլէրինտէն պիր գըսմընը թախրիպ իթմիշ տիր: Սէտտիւլպահրտա սաղ վէ սօլ ճէնահտա տիւշմէնին պօմպա էնտախըթը թօբճըլարըմըզըն մուգապէլէսիյլէ թէէսիրսիզ պըրագըլմըշ վէ տիւշմէն սիփէրլէրինտէն պիր գըսմը վէ պազը պօմպա մահալլէրի թախրիպ խտիլմիշ տիր: Իքի տիւշմէն գրուպաշօրինին Ալչը Թէփէ վէ ճիվարընա իճրա էյլէտիքլէրի աթէշլէրտէն պիր թէէսիր օլմամըշ տըր:* (Մ.)

ՊԱԼԳԱՆ ՀԱՏԻՍԷԼԷՐԻ

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ.—Սէլանիկտէն «Թ. Էֆքեար»ա եազըլըյօր:—Աթինատա չըգան «Ագրօբօլիս»՝ Լօրտ Քիչնէր իլէ Տընի Գօչէն ալէյհինտէ աթիտէքի մէգալէյի նէշր էտուպ, պու մէգալէ Իթիլաֆճըլարա ֆէնա թէէսիրլէր հասըլ իթմիշ տիր: «Ալէմանիա պիր չօգ գըյմէթլի Սէլան գանը աէօքմէք սուրէթիլէ Պէլճիգայը ֆէթհ իթտի: Տէօրթլէր Իթիլաֆը իսէ՝ գան աէօքմէքսիզին Եունանը ֆէթհ վէ իսթիլա իթմէք իսթէյօր: Պէլճիգա մուգավէմէթ կէօսթէրէրէք զապթ ու թէսխիր օլընտը: Եունան իսէ միւթէպէսսիմանէ վէ եախօտ էլլէրինի կէօյսինէ պաղլայարագ էճնէպիլէրէ թէսլիմ օլմագ աէրճէհինի կէստի: Իթիլաֆ Տէօվլէթլէրի կէչէնտէ իքի ճէլլատըն՝ եանի, Լօրտ Քիչնէր իլէ Տընի Գօչէնին Եունանա վիւրուտլարընտէն սօնրա, Եունանլըլարընտէքի մասքէյի պիւսպիւթիւն պիր թարաֆա աթտըլար: Եալըը Ռօմանա միւսարաա մահալինէ վարըլմագտան էվվէլ քէմալը միննէթտարի իլէ ճէլլատլարը պուլընան իմբէրաթօրլարը սէլամլայան էսիրլէր կիպի պիզ տէ Տընի Գօչէնէ աթէթա բէրէսթիշ խտէրճէսինէ հիւրմէթ վէ թէպճիլէր եաղդըրալըմ: Օ հալտէ է՛յ միւտիրանը ումուր, Իթիլաֆ Տէօվլէթլէրինի թագլիտէն սիզ տէ մասքէլէրի աչագը աթընըզ:

—«Էմպրոս» Սէլանիկ իլէ միւլհագաթընըն Եունան օրտուսընտա թախլիյէ խտիլմէսի ֆիքրինին ժէն. Սարայ թարաֆընտան րէտտ խտիլտիկինի, հալպուքի մուամիլէյին Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանըն Սէլանիկ հագգընտաքի խասսալարընտա վազըֆ օլմասը իւզէրինէ Աթինատաքի Ֆրանսըզ սէֆիրինէ չէքտիկի թէլէկրաֆտա Եունան օրտուսընըն Սէլանիկտէն չէքիլմէսի, Ֆրանսըզ—Ինկ. գուվվէի սէֆէրիյէսի իչին վախիմ նէթիյճէլէր իլէրի կէլէպիլէճէկինի սէօյլէտիկինի եազըյօր: Տիկէր պազը կազէթալար տախի Եունան ասքէրինին Սէլանիկտէն չէքիլմէսի հագգընտաքի Իթիլաֆ խասսալարը գապուլ խտիլտէ պիլէ, վազիյէթին րիւճաթ խտէն Ինկ. վէ Ֆրանսըզլար իչին տահա զիյատէ աղըրլաշաճաղընը եազըյօրլար:

—Միտիլլիտէն պուրայա կէլէն հօլճըլարըն պէյանընա կէօրէ, Ինկիլիզլէր Միտիլլիտէ գըշլալար եափմագլա մէշղուլ տըրլար:

.*. *Աթինատան «Փօրրիէրա Տէլլա Սէրա»յա պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Գալէտէ ինիլտա իտէն շուրաի հարպ Պալգան սէֆէրինտէն վազ կէչմիշ Եունանա վէ Մակէտոնիայա միւտաֆիին օլտուղը գատար ղիւլլիյէթլի մըզգարտա ասքէր կէօնտէրմէկէ վէ Սէլանիկէ միւրէթէմէտէն թահքիմի իլէ քէմաֆի[illegible] իսթիհգարաթի օլարագ իսթիհմալինէ գարար վէրմիշ տիր: Ինկ. վէ Ֆրանսըզլար էսնաի րիւճաթլարընտա չըմէնտօֆէր խաթլարընը վէ տէբօլարը թախրիպ իտիյօրլար: Եունան մէհաֆիլինտէ մուալլագ մէսէլէլէրին գաթիէն թէսվիյէսի զէմանընըն կէլտիկի թախմին օլընըյօր:* (Գ.)

.*. *Ինկիլիզլէր՝ Պուլկար օրտուսընը Թրակիա ճիհէթինէ մէշղուլ իթմէք իւզրէ շարքի Մակէտոնիատա թէարրուզ իթմէք թասավվուրընտա տըրլար: Հաթթա Գալիպօլու Ինկիլիզ ասքէրի չըգարըլաճաղընը տայիր արտսըրա շայիալար չըգմագտա տըր: Գազը Ինկիլիզ գայփթանը տա Տրապլուս կիտէրէք, օրատաքի վագըյէթը ճօղրաֆիյէի թէտգիգ իթմիշլէր տիր: «Նէա Ալիթիա» տէյօր քի, Պուլկարլար՝ Իթիլաֆճըլարըն հէր տիւրլիւ թասավվուրաթընը աքիմ պըրագմագ իչին Օգճըլար ճիհէթինտէքի գուվվաի մուհաֆըզալարընը արթըրմըշլար տըր:* (Թ. Է.)

.*. *«Տէյլի Մէյլ»ին Բարիզ մուխապիրի տէյօր քի, Պալգան հարէքաթը ասքէրիյէսի հագգընտա Ֆրանսա—Ինկիլթէրրա իթթիլաֆը գայիլ օլմուշ տըր: Սըր Էտուարտ Կրէյ իլէ Լօրտ Քիչնէրին Բարիզէ կէլմէլէրի իւզէրինէ պիր իթթիֆագ հասըլ օլմուշ վէ արթըգ Եունանա գարշը մուամէլաթտա կէօսթէրիլէն չիտտէթին պու իթթիֆագըն իլք ալէամէթլէրինտէն օլաճաղը զաննը օլընըյօր, Իթիլաֆ՝ Սէլանիկին իշղալինէ տէվամա գարար վէրմիշլէր վէ գրալ Գօնսթանթինին գաչըմագ սուրէթինտէ թաազիգ իթմէքտէ օլտուղը թարզը սիյասէթէ պիր նէթիճէ վէրմէք իւզրէ Իթիլաֆճըլար չիմտիյէ գատար տէրմիյան իթմիշ օլտուգլարը պիլճիւմլէ թէքլիֆլէրէ գարշը գայէթ գաթի վէ սալիհ ճէվապ վէրիլմէսի թալէպինի հավի օլարագ Եունանա միւթթէֆիգէն պիր նօթա վէրէճէքլէր տիր:* (Գ.)

.*. *Վարիտ օլան մալիւմաթը թէլէկրաֆիյէյէ կէօրէ, Եունան էրքեանը հարպիյէսիյլէ իքի զապիթ Իթիլաֆ վէ Եունան արասընտաքի իթիլաֆ թէֆէրրուաթը հագգընտա Ինկիլիզ—Ֆրանսըզ մէմուրինը ասքէրիյէսիյլէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Աթինատան Սէլանիկէ վասըլ օլմուշլար տըր: Մ. Բալլիս՝ ահվալ հագգընտա ժէն. Սէրայ իլէ միւզաքէրէ խտէճէք վէ սօնրա Եունան վէ Ֆրանսըզ ասքէրի գումանտանլարը արասընտա միւզաքէրաթ ճէրէյան խտէճէք տիր: Մուճիպը մէմնունիյէթ պիր նէթիճէ հասըլ օլաճաղը սալահիյէթտար մէհաֆիլտէ գանաաթ վար տըր: Տէօրթլէր Իթիլաֆը սէֆիրլէր՝ տյըն 10րնճը կիճէսի Մ. Սգուլիտիսի զիյարէթ իթմիշ վէ սօնրա մէճլիսը վիւքէլա թօբլանմըշ տըր: Աթինա Ֆրանսըզ սէֆիրի Մ. Կիյյմէ գրալ թարաֆընտան գապուլ խտիլմիշ տիր: Տէօրթլէր Իթիլաֆը սէֆիրլէրի՝ Մ. Սգուլիտիսէ եէնի մուհիմ պիր միւրաճաաթտա պուլընտուգլարը Աթինատան «Փօրրիէրա Տէլլա Սէրա»յա պիլտիրիլմիշ տիր:* (Գ.)

.*. *Ինկ.-Ֆրանսըզ իքինճի շուրաի հարպընտան Բօրրօնըն խարիճ պրաղըլմասը Ռօմատա խօշնուտսըզլըղը մուճիպ օլմուշ տըր. զաննը օլընըյօր քի Բօրրօնըն խարիճ պրաղըլմասը Իթալիանըն Պալգան հէյէթը սէֆէրիյէսինէ աւէտը իշթիրաքընա տէլիլ տատ օլընըյօր:* (Օ. Լ.)

.*. *Աթինա կազէթալարը Բիրէնին 200 միլ մէսաֆէսինտէ պիր Ալման աէնիզ ալթըընտա «Սրէյյա» թիւճճար վաբօրընտա պիր Ինկիլիզ բօսթա չան-*

«Ճ. Շարգիյէ»նին թէֆրիգասը 77

ԳԸՐՄԸՋԸ ՏԷՅԻՐՄԷՆ

ՏՐԱՄ՝ 5 ՖԱՍԸԼ 7 ԹԱՊԼՕ

Թանկրէտ (չաշըրարագ).— Բօլին, Արման պուրատա՛... ինանամայօրըմ:

Լասգար.—Էմին օլընըզ, հէմ պուրատա եօգարըտա սաաըզ պիր աաէմիմ թարաֆընտան մուհաֆազա օլընմագտա տըր. օ աաէմ պանա այիտ օլտըղը կիպի սիզ տէ պանա այիտսինիզ, Մարքի Թանկրէտ տը Օրվիլ. (բէնճէրէյէ եագըն կիտէր, մարքի միւթէֆէքքիր գալըր. Լասգար թապանճայը մարքի կէօրմէքսիզին վուրմագ նիյէթիյլէ գալըրըրքէն մարքի կէօրտիւքտէ թապանճայը սագլամագ նիյէթիյլէ էլինի արգայա կէօթիւրիւր):

ՍԷԻՐՋԻՆԻ ՄԷՃԼԻՍ

Էվվէլքիլէր, Թանկրէտ

Լամօրլիյէ (բէնճէրէտէն սըչրար, Լասգարըն էլինտէն թապանճայը գաբար).—Գավլիէն էմի՛ն միսին:

Լասգար (չաշըրարագ).—Լամօրլիյէ՛... սա՛ղ..

Լամօրլիյէ.—Էվէ՛թ Լամօրլիյէ՛... էօլտիւրթմէք իսթէտիկին վէ տահա տօղրուսը էօլմիւշ զաննը իթտիկին Լամօրլիյէ՛, շիմտի պու թապանճա իլէ սէնի էօլտիւրէճէք օլան Լամօրլիյէ. (թապանճայը գալտըրըր):

Թանկրէտ.—Խայր, խայր, օ հագգ պէնիմ տիր, պանա պըրագըն:

Լամօրլիյէ.—Բէք էյի, հայտէ էօյլէ օլսուն. (Լասգարա) ալչա՛գ:

Թանկրէտ.—Միւսիւ Լասգար, հայտի քէնտինի կէօզէթ:

Լասգար (գուտուրմըշ կիպի).—Ա՛հ, պէն հագըըրըմ, ինթիգամ պէնի գուրթարաճագ. (տիւէլլօ իտէրլէր, Լասգար եարալանըր) ա՛հ, հայտի պէն էօլիւյօրում, լաքին ինթիգամ իլէ էօլիւյօրըմ:

Թանկրէտ.—Ալչագ:

Լասգար.—Մարքի տը Օրվիլ Բօլինի արթըգ կէօրէմէյէճէքսինիզ... անը հայաթտա պուլամայաճագսընըզ. (բըգարագ իլէ) ա՛հ Սուաժօ՛ն (էօլիւր):

Սուաժօն (էլինտէ պիր թապանճա իլէ օտայա կիրմիշ) չըղըլ Լամօրլիյէյէ աթաճագը էսնատա թէքթիկ պօշա կիտտիւ Լամօրլիյէ տախի թէթիկին չէքէրլ տօլու պէլինտէն սաս պատաճագը չէքիլ Սուաժօնը վուրտուգ-տա) ա՛հ Լասգար, Լասգար... (միւրէքքէպէ Լասգարըն եանընա տիւշէր էօլիւր):

Լամօրլիյէ.—Իշթէ էֆէնտիմ աաա-լէթ նէ գէման օլսա գալիպ օլուր:

Թանկրէտ.—Բօլի՛ն... Բօլին նէ՞րէտէ տիր:

ՏՕԳՈՒԶՋՐՆՃԸ ՄԷՃԼԻՍ

Էվվէլքիլէր, Բօլին, Արման

Բօլին (նէրտիւպանըն պաշընտա Արման իլէ կէօզիւքիւր) Ա՛հ, Թանկրէ՛տ, Թանկրէ՛տ... (աշաղըյա ինէր):

Թանկրէտ.—Ա՛հ զէվճէ՛մ, էվլատը՛մ (չօճուղը գուճաղընա ալըր էօբէր):

Լամօրլիյէ.—Մասում մարքիզ, պու աէֆա հագիգաթէն սէրպէսթսինիզ, զիրա հայաթընըզտան մուաղղապ օլարըղընըզ Լասգարըն վիճտանընըն գալմասը սիզէ մէսուտիյէթի խատէ իթտի:

ԽԻԹԱՄ

ՅԷՆԻ ԹԷՖՐԻԳԱՄԸԶ

Նէշր էթմէքթէ օլտուղումըզ եէնի թէֆրիգամըզ պու կիւն խիթամ պուլույոր: Չարշէնպէ կիւնիւնտէն իթիպարէն ղայէթ մէրագլը եէնի պիր ռոման նէշրինէ պաշլայաճաղըզ:

Ինթիխապ էթթիկիմիզ ռոման՝

ՊԻՐ ԹԱՊԻՊԻՆ ՃՈՆԱՅԷԹԼԵՐԻ

սէրլէվհալը օլուպ, օգույուճուլարըմըզըն քէմալը մէրագլա միւթալաասընա տէվամ էտէճէքլէրի շիւպհէսիզ տիր:

Թասընըն միւսաատէրէսինէ տայիր Թաֆսիլաթ վէրիյօրլար. պիր Ալէման զապիթի իքի Թայֆա իլէ պէրապէր Եունան սէֆինէսինէ չըգըպ, Մէսինա վէ Րօմայա կիտէճէք Ինկ. բօսթասընա րէֆագաթ իտէն վէ Սօֆիա սայըգ աԹաշէ միլիթէրի օլան Նարիէր նամ Ինկ. զապիթինի աէրակէոթէ Թէչէպպիւս իթտի: Մուհիմ էվրագը համի խուրճլարըն՝ մէզքիւր վափօրտա պուլընան տիկէր պիր Ինկ. զապիթինէ գուրթարըլաըը տօղրու տէյիլ տիր: ՄէգԹուլլարը համի օլան խուրճլարը Ալէման զապիթի ալըպ կէօթիւրմիւշ տիր: (Օ. Լ.)

ԵՈՒՆԱՆ-ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ. — Աթինատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Եունան վէ Պուլկարիա արասընտա Թրակիա վէ Պուլկար Մակէտոնիասըյլա, Սըրպ Մակէտոնիասընտաքի Րում քիլիսէ վէ մէքթէպլէրին իատէսինէ տայիր օլան միւզաքէրաթ հիտամը նէթիճէյէ վարմըշ տըր: Պուլկարիա՝ Եունանա զարշը հիսանը Թէվէճճիւհինի պիր տէֆա տահա իսպաթ իչին պու մէսէլէյի՝ Եունան հիւքիւմէթինի մէմնուն իտէր պիր Թարզտա Թէսվիյէյէ գարար վէրմիշ տիր: Սօֆիա Եունան սէֆիրի Մ. Նաումըն՝ Պուլկար պաշ վէքիլլիյէ օլան սօն միւլագաթը պու մէսէլէ իլէ ալէգատար տըր: (Օ. Լ.)

*** «Թայմզ» տէյօր քի, Պալգանլարտա ահվալ էնտիշէլի պիր Թարզտա իւքիշաֆ իտիյօր. Ինկ.-Ֆրանսըզ ճէպհէսինէ զարշը Պուլկար Թէշարրուզըն սիւրաթ վէ շիտտէթի հէր կիւն արթմագտա վէ տիւշման օրտուլարը կիւնտէն կիւնէ չօղալմագտա տըր. տիւշմանըն պիւթիւն զուվվէթլէրի հէնուզ ճէպհէ իւզէրինտէ Թօբլանմամըշ տըր. (Օ. Լ.)

ՊԷՐԼԻՆ մէճլիսը մէպուսան տայիրէսինտէ Ուգրանիանըն իսթիգլալը իչին Թէշքիլ օլընան իճթիմալարըն քիւշատը վուգու պուլմուշ տըր: Ճէմիյէթէ «Սէրպէսթ Ուգրանիա» նամը վէրիլմիշ տիր: Մագսէտի՝ Րուս պօյունտուրուղը ալթընտա պուլընան 30 միլիօն Ուգրանիալըըն Թախլիսի տիր: Ավսթրիա Րայխսրաթընըն Րիւթէն մէպուսը Լէվիսքի տէմիշ տիր քի, մէրքէզի տէվլէթլէրին ֆիւթուհաթլարը պիւթիւն Ուգրանիալըլարըն ղայէլէրինի պիր զուրուրլա Թօլտուրմըշ օլուպ, Րուսլարըն մաղլուպիյէթը Թամմէլէրի՝ Ուգրանիա իչին էյի կիւնլէր կէթիրէճէք տիր: (Օ. Լ.)

ՍՊԱՆԻԱ ԳՐԱԼԸ ԱԼՖՕՆՍ ՎԷ ՀԱՐՊ. — Շու սըրատա Զուիցէրիատա պուլունան Արժանթինլի Թարիխչինաս Րօպէրթօ Լէվիլլէր՝ ախիրէն Մատրիտտէ Օն Ուչիւնճի գրալ Ալֆօնսօ իլէ օլան միւլագաթընը նէշր իտիյօր. գրալ տէմիշ տիր քի, «Մուխասէմաթ պաշլատըղը զաման էվվէլ հարպըն մուհագգագ օլտուղը անլաշըլըյօր իտի, չիւնքի նէ վագթ խիթամ պուլաճաղը քէշֆ իտիլէմէզ: Հարպտան սօնրա գըսմէն Թէրքը սիլահ օլընաճաղը Թասավվուր օլընամազ: Պիլաքիս հարպ պիթէրսէ, պաշգա պիր հարպ հազըրլըգլարընա տահա զիյատէ կէրմիյէթ վէրիլէճէք տիր: Ֆիքրիմճէ սօսիալիսթլէր վէ ամէլէ սընըֆը հիւքիւմէթլէր իւզէրինէ Թազյիգ իթմէյէճէկլէր տիր: Զաթէն խալքըն քի հէր մէմլէքէթտէ հիւքիւմէթլէրէ ուզլաշտըրագլար վէ օնլարըն ամալը մէշրուէսի էյի վէ ֆիլիլ պիր սիյասէթ նէթիճէսի օլարագ Թաթմին խալլէտէճէք տիր: Վէ սօնրա սօսիալիսթլէր քէնտի Թահսիլ ու Թէրպիյէլէրինի իքմալ իտէճէքլէր տիր: Սուլհը ումումիյի իմզալ իտէն քէնտի րէիսլէրինտէն պիր գաչըըն քէնտիլէրինի ալտաթմըշ օլտուղլարընը անլայաճագլար տըր: Պու հարպ վէզայիֆինտէն սօնրա պիւթիւն մէմլէքէթլէր Սօսիալիսթլէրի՝ անլայաճագլար տըր քի, պէնիի պէշէր իտատի հըսսիյաթլարընը մուհաֆազա իթտիքճէ քէնտիլէրինի միւտաֆիա իչին Թէշքիլ օլընմըշ պիր զուվվէթի իսթիմալէ միւսաիտ պիր սիլահլանմաղը վիժտանէ կէթիրէն պիր մէմլէքէթ իչին էն էյի պիր հըմայէ տիր: Վէ պու Թէշքիլ օլընմըշ զուվվէթ համըր օլմալը տըր: Վագաալար՝ վագաալար տըր վէ պու Թօբրագ պիր Իւմօրի Թօբրաղը գաթիէն օլամայաճագ տըր»: Հարպըն ճէնուպի Ամէրիգայա Թէէսիրինէ տաիր գրալ Ալֆօնս՝ հարպըն պու մէմլէքէթլէրէ ճիտտի պիր տարպէ վէրէճէկինի սէօյլէմիշ տիր: Ճէնուպի Ամէրիգատա սաքին օլան Րուսլար՝ Իթալիանլար, Ֆրանսըզլար վէ Ալէմանլար, հարպըն եաբունըը Թախրիպաթը Թամիր վէ ինկա իչին քէնտի մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իտէճէկլէր տիր: Պիր միւտտէթ իչին Էվրօբատան հիչ քիմսէ հիճրէթ իթմէյէճէք տիր: Պաչգա վաղթլար ճէնուպի Ամէրիգայա կիտէճէք օլան պիր չօգ Սպանիօլլար՝ Ֆրանսա վէ Իթալիատա չալըշաճագ իշ պուլապիլէճէկլէր տիր: (Օ. Լ.)

ՖՐԱՆՍԱՏԱԲԻ ՕՍՄ.ԼԱՐ. — Բարիզին «Իւմանիթէ» կազէթասընըն Նոյէմ. 26 նիւսխասինտէ «Օսմ.լար վէ մօրաթօրիում» սէրլէվհասը ալթընտա օգունմըշ տըր: «Օսմ.լար էվ քիրալարը մօրաթօրիումընտան իսթիֆատէ իտէպիլիրլէ՞ր մի: Ֆիլհագիգա՝ 1914 Սեպտ. 27 էմրնամէ իլէ եալընըզ պիԹարաֆ վէ եա միւթթէֆիգ տէվլէթլէր Թէպաալարը իսթիֆատէ իտէպիլիրլէր: Պիզ Թիւրքլէրլէ հալը հարպտա պուլընույօրըզ, լաքին րէսմի կազէթա իլէ Թիւրքիայա զարշը իլանը հարպ օլընմամըշ տըր: Հաքիմ Լըլիէվրը պունըն աքսինի եազմըշ տըր: Էվ սահիպի Մ. Պարիլէր՝ խանէսինտէ քիրաճը պուլընան խալը Թիւճճարը Օսմ. Թէպաասընտան Մ. Պօհէնին քիրա վէրմէմէսինտէն տօլայը էվինտէն տըշարը չըգարըլմասընը Թալէպ իթմիշ իտի. Մ. Պօհէն Սեպտ. 27 էմրնամէսինէ իսԹինատ իտիյօր իտի. Մ. Լըլիէվրը՝ Մ. Պօհէնին նէ պիր միւթթէֆիգ վէ նէ տէ պիթարաֆ պիր տէվլէթէ մէնսուպ օլմատըղընը վէրտիկի էմր իլէ Թէէյիտ իտէրէք մօրաթօրիումտան իսթիֆատէ իտէմէյէճէկինի սէօյլէտի վէ պինաէն ալէյհ խանէ սահիպինէ այտա 100 ֆր. իթասընա, վէրէմէտիկի Թագտիրտէ էվտէն չըգարըլմասընա գարար վէրտի:» (Հ.)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՊԷՇԹԱՏԱ ՍՕՒԼԹԱՆ ՄԷՀՄԷՏ ՃԱՏՏԷՍԻ. — Պէշթա պաչ չէհպէնտէրլիկինտէն խարիճիյէ նէզարէթը ճէլլէսինէ վազը օլան իշարտան, Մաճարլարըն հազըրլըգտաքի ասարը ճէմիլէքեարիյէ զամիմէ օլարագ Պէշթա չէհրը էմանէթինէճէ Մաճար միլլի միւզէսինի վէ միւհէնտիս մէքթէպի պինայը զատիմինի իհթիվա իտէն Միւզէում Կիւրիւտա նամընտաքի մէօթէպէր ճատտէնին նամը Նամիք հազրէթը Պատիշահիյէ իզաֆէթէն «Սուլթան Մէհմէտ Ճատտէսի» Թէվսիմ օլունտուղը պիլտիրիլմիշ վէ քէյֆիյէթ լէտէլարզ մուճիպը մահզուզիյէթը Սէնիյէի միւլիւքիանէ օլմըշ տըր: (Մ.)

ՍԻՒՐԵԱՆԻ ԲԱԹՐԻԳԻՆԻՆ ՎԷՖԱԹԸ. — Տէրսաատէթ Սիւրեանի Պաթրիգի վէֆաթ էթմիշտիր. — Պուսսատան ալընան պիր Թէլէկրաֆնամէյէ նազարըն Սիւրեանի Բաթրիգի Ափրէմլյան էֆ. 92 եաշընտա օլտուղը հալտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր: Միւմայիլէյհ սաթիմ 60 սէնէյի միւթէճավիզ պիր զէմանտան պէրու պուլունտուղը մէվքիյէ րուհանիտէ Սալթանաթը Սէնիյէի Օսմանիյէյէ իպրազը խըտմէթ իտէրէք Սիւրեանիլէրին հիսսիյաթը սատագաթքիարանէլէրինէ Թէրճէման օլմագ սուրէթիյլէ ուպուտիյէթտէն ասլա ինհիրաֆ իթմէյուպ էֆրատը ճէմաաթա իրշատաթ վէ Թէլգինաթը խայրխահանէտէ պուլունմըշ վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Թագտիրաթ վէ Թալթիֆաթընա մազհար օլմըշ տըր: ՄիւԹէվէֆֆայի միւմայիլէյհին մէրասիմը Թէտֆինիյէսի Պուսսա Շէրիֆտէ իճրա գըլընաճագ տըր: (Ի.)

ԷՊՄԷՊԼԷՐ ՀԱԶԳԸՆՏԱ. — Շէհր էմանէթինտէն. — Էքմէքչիլէրին պիշկին վէ Թամիզլիկէ օլապիլմէսի իչին իզէրլէրինին պըչագլանմասը ուսուլը մէրիյէ վէ միւթթախըզէ ճէզալէսինտէն պուլունտուղը հալտէ, չու սըրա պազը ֆըրունլարտա պու լազըմէյէ րիայէթ իտիլմէտիքտէ վէ տօլայըսըյլա էքմէքլէրին իյի խամուր գալմագտա տըր: Շէհրին էքմէքճի ֆըրունլարընտա ճիհէթը ասքէրիյէճէ իհթիյաճ տէրէճէսինտէ պիշիրիճի վէ խամուրքեար ամէլէ պուլընաճագ պունլարըն խըտմէթը ասքէրիյէտէն միւսթէսնա թութուլմըշ օլմալարընտաքի մագսէտ՝ խալքըն մէօհթաճ պուլունտուղը էքմէկին ֆըրունլարճա սուրէթը մունթազամէտէ վէ իհթիյաճ նիսպէթինտէ իհզար վէ իմալընտա ամէլէ նօգսանընըն վէսիլէ վէ սէպէպ օլարագ կէօսթէրիլմէսինին Թագտիրինէ մանիա օլուպ, չու իթիպարլա հէր ֆըրունըն ամէլէսի մէվճուտ վէ միւսթախտէմ պուլունտուղը հալտէ, էքմէկին մուհաֆազաի վէզնէ վէ սըհհէթէ մուվաֆըգ սուրէթտէ Թապխընտա Թէէսիրը քիւլլիսի պուլընան պըչագլամա ուսուլընըն Թաթպիգինտէքի Թիւրալը հիչ պիր վէճհլէ գապուլա շայան պուլունմատըղընտան վէ քէյֆիյէթ տէվայիրը պէլէտիյէյէ սախի Թաամիմէն Թէպլիղ իտիլտիկինտէն, պունտան պէօյլէ պիլումում էքմէք ֆըրունլարընըն զատիմ վէ նաֆի օլան պու ուսուլը պէհէմէհալ Թաթպիգ էյլէմէլէրի լազըմ կէլտիկի վէ հիլաֆը հարէքէթ իտէրէք խալէտ կէօրիւլէճէք միւսէպպիպլէրինին Թէճզիյէ իտիլէճէկի ալագատարանըն մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլունուր:

ՀԱՐԳԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ. —

Քիւլլիյէթլի մըգտարտա Թուզը զուրու պալըգ իլէ Քըզըլ սարտէլլասը, զօլիոզ պալըղը, լաքէրտա պալըղը, զօլօրտա պալըղը միւպայաա իտիլէճէք տիր. չէհրը հալըն 30ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ իհալէ իճրա իտիլէճէք տիր: Իթայա Թալիպ օլանլարըն հէյէթը մէզքիւրտէ Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը:

§ Եաբաղը, պամուգ, եաւն զուշագ, եալըլըգ խաքի էլպիսէլիք պէզ, զալիֆօթ, Թուզլը եաշ վէ զուրու մանտա վէ սըղըր տէրիսի, սախթիյան, 9 վէ 11 նումէրօլը զալայլը Թօզա, սաճ սէմավէր, զօնտուրա նալչասը, զապաըտա չիվիսի, զապսօլ, օլթան իփլիկի մախրութի չատըրլարա մախսուս աղաճ վէ չէլիք նալ տէմիրի միւնագասայա վազ օլունարագ մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա Թալիպլէրի իւզէրինտէ օլտուղընտան, Թէնզիլաթլա իթայա Թալիպ օլանլարըն Քանունը էվվէլին իքինճի չարշէնպէհ կիւնիւ զէվալի սաաթ իքիտէ հիւգամէ 10 Թէէմինաթլարընը միւսԹաճհապէն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը:

ՍԹԱՆՊՕԼ ՏԷՖԹԷՐՏԱՐԼԸՂԸՆՏԱՆ. — Սթանպօլ վիլայէթի Բօլիս միւտիրիյէթը ումումիյէսի տէբօսընտա մէվճուտ քէօհնէ բօլիս ճաքէթի, ֆօթին, ճիզմէ, մուշամմա Քանունը էվվէլին իքինճի չարշէնպէհ կիւնիւ Բօլիս միւտիրիյէթինտէ միւթէշէքքիլ զօմիսիօն մարիֆէթիյլէ ֆիւրուխթ իտիլէճէկի, վէ էմլաքը էմիրիյէտէն Շահզատէ պաշընտա 186 նումէրօլու տիւքքեանըն պէր Թուճրը քէշֆ մէճրիսի 20տէն 1107, վէ Ուն Գափանընտա Խարաճը Գարա Մէհմէտ մահալլէսինտէքի ախուրըն 1146, վէ Ղալաթատա Բիրէճ Գափուսընտա 2, 3, 4 նումէրօլու տէբօնըն 900 վէ Ղալաթատա Բիրէճ Գաբուսընտա էսքի կէօմրիւք տէբօլարընըն 4300 ղրուշտան Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ քանունը էվվէլին 1ինճի սալը կիւնի պայլէզզէվալ իհալէի գաթիէլէրինին իճրասը մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան, Թալիպ օլանլարըն հիւգամէ 10 նիսպէթինտէ բէյ աքչէլէրինի միւսթաճհապէն վիլայէթ էմլաքը էմիրիյէ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին 12. — «Նուվէլիսթ տը Լիյօն» տէյօր քի, Արնավուտլուգտա ճիտտի ըսեանլար վազը օլուպ Սըրպ ասքէրի իլէ հալը զըյամտա պուլընան Արնավուտ չաթէլէրի արասընտա զանլը միւսատէմէլէր վուգու պուլմըշ տըր: (Ա. Հ. Ի.)

—Բիչօն՝ «Բըթի Ժուռնալ»տա ղարպ տէվլէթլէրինտէն Թալէպ իտիյօր քի, Եունանա զարշը չէտին Թէտպիրլէր էլէ ալընսըն վէ հինը հազէթան պիր տարպէի հիւքիւմէթէ Թէվէսսիւլ օլընսըն: (Ա. Հ. Ի.)

— «Բօլիթիգէն» տէյօր քի, Րուս բօսթա վէ Թէլէկրաֆ միւնագալաթընըն տայիմի զաթ օլընմասը՝ Բեթէրսպուրկտաքի ճիտտի գարըշըգլըգլարտան իլէրի կէլմիշ տիր: (Ա. Հ. Ի.)

— Հավրատան պիլտիրիլիյօր. — Պէլճիգա հիւքիւմէթինին մէվաատը նարիյէ ֆապրիգալարընտա տէհշէթլի պիր բաթլայըշ վուգու պուլուպ էքսէրիսի խասարաթը մաճիպ օլմըշ տըր: Թէլէֆ օլանլարըն մըգտարը չօգ տըր: (Ա. Հ. Ի.)

—«Նիւ-Եօրգ Հէրալտ» տէյօր քի, Նոյէմբէրտէ Թախրիպ օլընան տիւշման սէֆայինինին մըգտարը 4977 Թօնօլըգ 55 էսլէքէնլի վէ 61,072 Թօնօլըգ 55 վափօրա պալիղ օլմըշ տըր:

—«Սէզօլօ» տէյօր քի «Ինկիլիզլէր վէ Ֆրանսըզլար՝ սիլահլարընը չէքմի իչին Պալգանլարտա հարպ իտիյօրլար: Պալգան Թէչէպպիւսինին իլք սաֆհասը միւթթէֆիգլէրին խաթալարը վէ Էվրօբատան միւնֆէրիտ պիր հալտէ պուլընան Րուսիա վէ Իթալիանըն զայիֆ վազիյէթինտէն տօլայը պիր մաղլուպիյէթլէ նէթիճէլէնմիշ տիր: Ալէմանիա չիմտի աղըրուտան տօղրույա Տէրսաատէթ իլէ միւնասէպաթտար տըր: Մըսըր իլէ Պըրմըզը Տէնիզտէքի Իթալեան միւսթէմլիքեաթը Թէհտիտ օլընըյօր:

«Սըրպիա իշղալ ալթընտա տըր, Րումանիա զըմըլտամամազ: Ահվալ զայէթ ճիտտի տիր, զիրա Իթալիա՝ վազթընտա Սըրպիայա եարտըմ իթմէմիշ տիր: Շիմտի Իթալեան զայրէթի՝ Սըրպլարը էհէնիյէն օրտու հալինէ կէթիրմէքէ տիր. հարպըն պու ֆասլըյէթի Պըրմըզը Խաչըն ֆաալիյէթինտէն տահա մուհիմ տիր. չիմտիյէ գատար ատէթ օլտուղը իւզրէ տահա զիյատէ չիտտէթլէ Թէչէպպիւս օլընմագտա, Իթալեան զօմանտանլըղընըն Թէպտիլի իճապ իտէճէք տիր:» (Ա. Հ. Ի.)

مدير مسؤل آغوب وارژابديان
Միւտր. մէսուլ: ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ